

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عن علي بن الحسين عليه السلام قال:

﴿لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي طَلَبِ الْعِلْمِ لَطَبُوهُ وَ لَوْ بَسَفَكَ الْمُهْجَ وَ حَوَّضَ اللَّجْجَ﴾

الكافي، جلد ۱، صفحه ۳۵

امام خامنه‌ای مدظله العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی،
وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

تأثیر معانی ابواب در استنباط احکام شرعی

شناسنامه مطلب	
e-s-54	کد مطلب
علم صرف / ابواب مزید	موضوع
فقه / ضمان	موضوع مرتبط
علمی / ادبیات عربی / صرف / تحقیقی و پژوهشی / دانش صرف / مثال و تطبیق	رده
پزشکی، معانی ابواب مزید، مباشرت، باب تفعل، مطاوعه، ضمان	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی نمود

nomov.ir

همان طور که می‌دانید یکی از مهم‌ترین مباحث در علم صرف، معانی باب هاست که تاثیر به‌سزایی در استنباط احکام شرعی دارد. به عنوان نمونه در روایت «مَنْ تَطَبَّبَ أَوْ تَبَيَّرَ فَلْيَأْخُذِ الْبِرَاءَةَ مِنْ وَلِيِّهِ وَإِلَّا فَهُوَ لَهُ ضَامِنٌ»^۱ محقق خوئی معتقدند که «تَطَبَّبَ» از باب تَفَعَّلَ می‌باشد و دارای معنای مطاوعه است. فلذا چنین نتیجه گرفته‌اند: چون مقتضای پذیرفتن اثر طبابت، مباشرت طبیب در طبابت مریض است، پس در غیر این صورت یعنی مواردی که طبیب فقط امر به طبابت کرده لکن خود او مباشرت نداشته است، معنای مطاوعه صدق نمی‌کند، پس در حقیقت حکم روایت به گرفتن اجازه و وجود ضمان در صورت عدم اجازه، موضوع آن طبیبی است که مباشرت در امر طبابت داشته باشد و شامل طبیبی نمی‌شود که فقط امر به کاری نموده است.

اما اگر «تَطَبَّبَ» را به معنای اتخاذ در نظر بگیریم «یعنی کسی که طبابت را برای خود شغل قرار داده است» در این صورت حکم موضوع روایت اعم از مباشر و آمر است، یعنی چه این که خود طبیب مباشرت در طبابت داشته باشد و چه این که به دیگری دستور داده باشد.^۲

^۱ وسائل الشیعه، ج ۲۹ ص ۲۴۹

^۲ المستند فی شرح العروة الوثقی، ج ۴ ص ۲۴۹